

Dowództwa fontu Półn.-Wsch.
w Wilnie.
L. 18822.

O d p i s.

43

RAPORT POLITYCZNY

Ppor. BOBROWSKIEGO.

złożony po powrocie z Mińska Litewskiego.

Ogólna charakterystyka roboty białoruskiej, w Mińsku Lit.

Robota dopiero w stadium organizacyjnym. Większość działaczy białoruskich dotychczas do Mińska nie powróciła zmuszona bądź emigrować, bądź ukrywać się przed bolszewikami, część zaś wybała wywieziona przez tych ostatnich w głąb Rosji, jak n.p. Iwanowski i inni. W ostatnich dniach przyjechało do Mińska kilku wybitniejszych działaczy, m. i. Lisik, Rak - Michajłowski, Smolicz, Rodziejewicz, Prószyński. Został zawiązyn za wiedzą i pozwoleniem pom. Komisarza Generała Raczkiewicza tymcz. komitet m. Mińska, który właściwie jeszcze nie przystąpił do pracy. Komitet ten jest w kontakcie z Raczkiewiczem. Z licznych rozmów wyniosłem wrażenie, że trudno liczyć dzisiaj na zbyt wielki rozmach i powodzenie roboty białoruskiej, ludność bowiem prawosławna zarówno wsi jak i miasteczek, nie mówiąc o większych centrach, uważa się za rosyjską, nie znaczy to jednak, by uważała ona za wziętą się ściśle z Rosją. Przeciwnie - patrojotyzm rosyjskiego i z ciężania ku Wschodowi trudno byłoby ośzukać się w tych nastrojach. Co się tyczy ludności katolickiej, to ta ostatnia za mgłymi wyjątkami uważa się za polską, garstka zaś uświadomionych białorusinów katolików wyraźnie sympatyzuje z Polską, najmniej przychylnym usposobionym jest duchowieństwo. Z wybitniejszych księży Białorusinów przebywają obecnie w Mińsku ks. Abramiwicz i Cikota. 2 nastroje powiatu ludność katolicka z entuzjazmem, prawosławnych naogół przychalnie aczkolwiek z pewną rezerwą. Nastroje poyższe zostały wywołane przede wszystkim polepszeniem stosunków aprowizacyjnych, zmniejszeniem drożyzny i usunięciem znienawidzonej władzy bolszewickiej. Dla utwarwalenia przychylnych nastrojów dla Polski nie wystarczy jednak samo wygnanie "armji czerownje / i najpiękniejsze oboetnice. Chłopa białoruskiego można pozyskać jedynie przez udwoodnienie mu czynem, że władza polska to nie władza "panów obszarników" ale władza istotnie sprawiedliwa i demokratyczna.

Charakterystyka wybitnych działaczy białoruskich Losik /białoruski/

Człowiek ze wszech miar porządny i cieszący się bodaj, że największymi wpływami wśród białorusinów dla Polski usposobiony przychylnie. Rak-Michajłowski - białoruski patrojota, człowiek porządny i dla nas przychylny. Rodziejewicz - białorusin spolonizowany, usposobiony dla Polski najzupełniej przychylnie. Forbotko - bardzo przychylny. Bacz-Smołowski - rusofil. właściwie moskal, znany działacz ludowy rosyjski. Goszyński - patrojota białoruski, człowiek porządny, dosyć szczery sympatyk Polski. Sereda - Rusofil. przeciwnik państwowości polskiej.

Pułk. Korczyc. Według zebranych przezemnie informacji /pom. Komisarza Generalnego Raczkiewicza, adw. Ambroszkiewicz, ppor. Zahorski P.O.W./ jest to człowiek bezwarunkowo uczciwy, Polak patrojota współdziałał z P.O.W. o zdolnościach jego organizatorskich nie można się nie dowiedzieć, pracowity i rzetelny, ale niewyrobiony. Uwagi i zarządzenia. Prowadzenie roboty białoruskiej wśród ludności katolickiej uważałbym za chybotne ze względu na to że ludność ta wyraźnie ciąży ku Polsce, natomiast wielką wagę przywiązują do szerzenia uświadomienia narodowego wśród białorusinów prawosławnych przez co najłatwiej będzie można ich odciągnąć od Rosji.

2e moim pozwoleniem komitet Białoruski rozpocznie w dniach

najbliższych regestrację byłych wojskowych w Mińsku, która jednak nie będzie przesądzała o przyjęciu kandydata do W.B. Ponadto wkrótce ulaze się dziennik białoruski.

SLAWEK kpt.mP.p.
Szef Oddziału III.
Dow. frontu Półn. Wsch.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Za zgodność odpisu: